

אינדיקטורים כלכליים

2017	2016	2015	2014	2013	2012	
15,500	11,159	11,159	11,705	11,797	11,577	תל"ג (נפש \$)
0.7%	-3.2%	-3.8%	0.1%	3%	1.9%	תל"ג - שיעור צמיחה
3.7%	6.29%	10.67%	6.41%	5.91%	5.85%	שיעור אינפלציה
13.1%	11.8%	8.5%	4.8%	5.4%	5.5%	שיעור אבטלה
13.75%	13.75%	14.25%	11.75%	10.0%	7.25%	שיעור ריבית
151.9\$	\$138	\$171	\$229	\$240	\$223	סך יבוא מהעולם (מיליארד)
215.4\$	\$185	\$191	\$225	\$242	\$243	סך יצוא לעולם (מיליארד)

פוליטיקה וממשל

הרפובליקה הפדרלית של ברזיל היא המדינה הגדולה באמ"ט, תופסת כמחצית משטח היבשת וגובלת בכל מדינות היבשת מלבד צ'ילה ואקוודור. ברזיל הינה פדרציה המורכבת מ- 26 מדינות שלכל אחת מהן עיר בירה ומוסדות שלטון משלה, ובנוסף האזור הפדרלי של הבירה ברזיליה. בברזיל כ-570,5 ערים, ביניהן ישנן 17 המונות למעלה ממיליון תושבים, כאשר הגדולות שבהן: סאו-פאולו, ריו דה ז'נירו, סלוודור, ברזיליה, פורטליזה ובלו הוריזונטה. אוכלוסיית ברזיל היא החמישית בגודלה בעולם, ומונה 207.8 מיליון תושבים. בברזיל נהוגה שיטת ממשל נשיאותית עם שני בתי נבחרים. הנשיא מכהן כראש הממשלה במערכת רב מפלגתית. ברשות המחוקקת, המורכבת משני בתי הקונגרס הלאומי, פועלות כיום כ-30 מפלגות. הבחירות לנשיאות ולבתי הנבחרים מתקיימות מדי ארבע שנים.

החל מ-2016, מכהן בתפקיד מישל טמר (Michel Temer), שעלה לשלטון בסיומו של הליך הדחה של הנשיאה הקודמת דילמה רוסף, לה שימש כסגן במהלך כהונתה. טמר המשיך את שלטונה של דילמה אשר נבחרה לקדנציה שנייה ב-2014.

תמונת מצב של כלכלת ברזיל

כלכלת ברזיל חוותה בשנים האחרונות את אחת התקופות הקשות ביותר שלה. בתוספת הסערה הפוליטית (שכללה את הדחתה של הנשיאה דילמה רוסף) ופרשיות השחיתות שמתפרסמות חדשות לבקרים, שנת 2016 הייתה מהגרועות בתולדות המדינה. החדשות הטובות הן שכניסתו של הנשיא החדש מישל טמר הביאה מעט יציבות אשר סייעה מאוד לאופק הכלכלי וכן כי ישנם סימנים של תחילת יציאה מהמשבר וההרגשה היא כי התחנית כבר מאחורינו.

מספר תהליכים אשר התרחשו בחודשים האחרונים נותנים סימנים של אופטימיות. אחד מהתהליכים האלו הוא אישור הסנאט לתקרת הוצאות של המגזר הממשלתי כדי להימנע מעלייה של החוב הציבורי. סימן חיובי נוסף שניתן היה לראות הוא העלייה המשמעותית של ה-Bovespa במהלך 2016 אשר הוסיף לערכו כ-40%. משברי עבר מוכיחים כי שוק ההון מקדים לרוב את שאר המשק ועל כן סבורים הכלכלנים שהכיוון של הכלכלה הוא מעלה. גם הריאל, אשר ידע בשנתיים האחרונות עליות ומורדות משמעותיים ביותר (מ-2 ריאל לדולר ב-2014 ל-35.4 ב-2015), התייצב לאחורונה על אזור ה-20.3 ריאל לדולר, עובדה המוסיפה לביטחון המשקיעים. נקודה חיובית אחרונה היא הורדת ריבית המשק ל-25.11% והירידה של שיעור האינפלציה למתחת ל-4%, לאחר שהגיעה ב-2015 לשיעור דו-ספרתי. על אף כל הסימנים החיוביים, שיעור האבטלה ממשיך לטפס ועומד נכון להיום על כ-5.13%, המהווים כ-13 מליוני מובטלים.

בנוסף, למרות (ואולי בגלל) המשבר, תחום החדשנות צובר תאוצה בברזיל באופן דרמטי, עם עלייה ניכרת במספר חברות ההזנק וקרנות הון סיכון אשר מוקמות במדינה. התפתחות זו היא סימן חיובי מאוד עבור ישראל שכן זה הופך את השוק הברזילאי למוטה חדשנות ופתוח יותר לשיתופי פעולה וקליטה של פתרונות חדשניים מישראל.

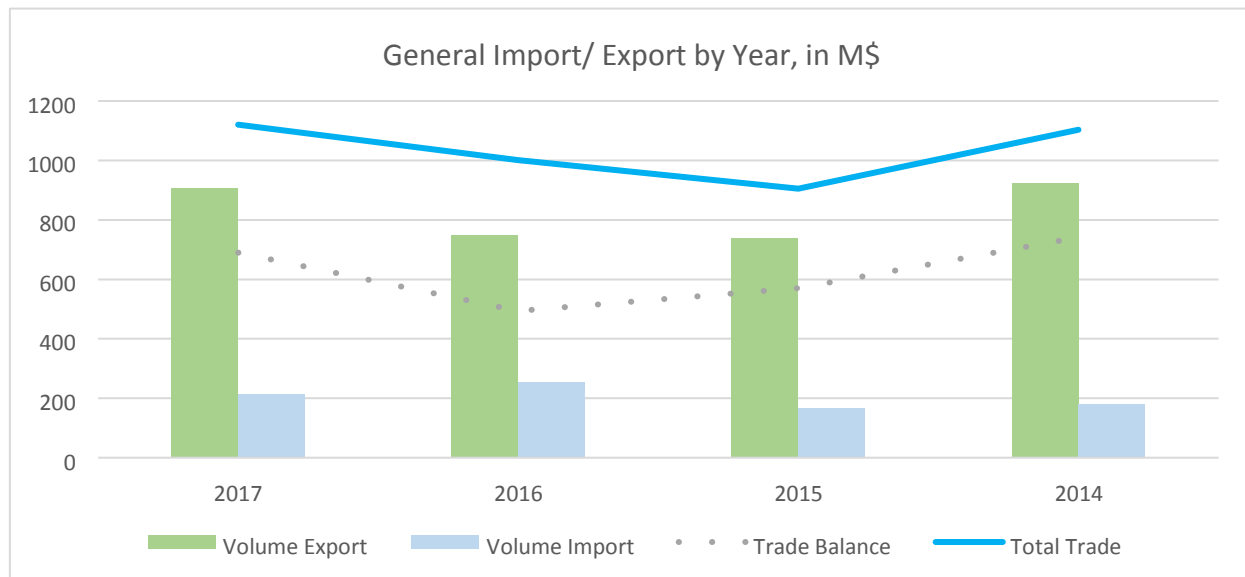
סחר ישראל-ברזיל

הסחר ההדדי בין ישראל לברזיל הסתכם ב-2017 ב-12.1 מיליארד דולר, מתוכם ייצאה ישראל טובין בהיקף של 905 מיליוני דולרים וייבאה בהיקף של כ-215 מיליוני דולרים*. בשלוש השנים שבין 2014-2016 נרשמה ירידה בייצוא הישראלי של טובין לברזיל, אך בשנת 2017 ניתן לראות עלייה של כ-20%. הירידה בייצוא הסחורות בשנים האחרונות הושפעה בעיקר מהמשבר הכלכלי-פוליטי שפקד את ברזיל מתחילת 2014 ואשר גרם לצניחה של כ-7% מהתל"ג. **כפועל יוצא ירד משמעותית היקף היבוא של ברזיל מהעולם, מרמה של 240 מיליארדי דולרים ב-2013 ל-138 מיליארד ב-2016** (צניחה של 43 אחוזים). בנוסף, יש לציין את התחזקות השקל בשנים האחרונות אל מול החלשות הריאל באותה תקופה.

כמו-כן, מסתמנת התאוששות וצמיחה מחודשת בכלכלה הברזילאית והדבר בא לידי ביטוי בייצוא הישראלי לברזיל שעלה בשנת 2017.

Trade Zone	Year	Volume Export	Volume Import	Trade Balance	Total Trade
Brazil	2017	905.0	215.3	689.7	1,120.3
	2016	747.3	253.5	493.8	1,000.8
	2015	737.6	167.4	570.2	905.0
	2014	922.1	180.9	741.2	1,103.0

*נתוני הלמ"ס

ענף היצוא המרכזי מישראל הינו מוצרים כימיים, דשנים ומינרלים) 62% (ולאחריו מכונות ומכשירים מכאניים וחשמליים) 11%, מוצרי פלסטיק) 6% (ותרופות) 3%. הייבוא העיקרי מברזיל לישראל הוא מזון מעובד, בשר, סויה וסוכר) 47%, ציוד לתחבורה) 11.4%, מוצרי הנעלה, הלבשה ועץ) 10%, צמחים ותוצרת טרייה) 5.8%.

לברזיל וישראל מספר הסכמים המקלים על שיתופי הפעולה המסחריים וביניהם: אמנה למניעת כפל מס, הסכם אזור סחר חופשי וכן מזכרי הבנות לשיתוף פעולה במו"פ ברמה הפדרלית ומול מדינת סאו-פאולו. בנוסף, קיים מסלול מיוחד להתאמת מוצרים במסגרתו המדען הראשי מממן את ההוצאות הכרוכות בהתאמת המוצרים לשוק הברזילאי. כ-650 חברות ישראליות ייצאו לברזיל ב-2016 אך כ-200 מתוכן אחראיות על 99% מהיצוא. ל-50 מהחברות יצוא בהיקף של למעלה ממיליון דולר) 9 חברות בלבד מייצאות מעל 10 מיליון. לכ-200 חברות ישראליות יש נוכחות בברזיל.

ISRAEL Trade & Investment
Brazil

עם היציאה מהמשבר, הולך ומתגבר הפוטנציאל

העסקי עבור החברות הישראליות בעיקר בתחום מדעי החיים, סייבר, אנרגיה ובטחון פנים. בשנת 2017 השתתפו עשרות חברות ישראליות במסגרת ביתנים לאומיים בתערוכות מקומיות בתחומים הנ"ל ונחלו הצלחה רבה. ענפים נוספים אשר מהווים הזדמנויות עבור חברות ישראליות: אנרגיה מתחדשת, פתרונות בתחום הנפט והגז, מים, חקלאות, חינוך ועוד.